

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

„Aprob”

Director IP Colegiul de Medicină Veterinară
și Economie Agrară din Brătușeni

Gh. Frecăuțanu

2025

Curriculum la disciplina

F.03.O.011 Fiscalitate

Specialitatea: *0416.1 Achiziții publice și private*

Calificarea: *0416.1.1 Agent/agentă achiziții*

Aprobat :

La ședința Consiliului metodico-științific al IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Proces verbal nr. 5 " 26 " iunie 2025

Director adjunct [Signature] Slobodean I.

La ședința Catedrei de merceologie și discipline economice al IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Proces verbal nr. 10 " 24 " 06 2025

Șef catedră [Signature] Stici R.

Autor:

Tropoțel Liudmila, profesoară de discipline economice, grad didactic doi, IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni.

Recenzenți:

1. Belei Adrian, primar, Primăria orașului Cupcini
2. Dascal Ghenadie, primar, Primăria satului Hincăuți
3. Andruh Mihail, primar, Primăria comunei Brătușeni

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

CUPRINS:

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională	5
III. Competențele profesionale și rezultatele învățării	5
IV. Administrarea unității de curs	6
V. Repartizarea orientativă a orelor pe unitățile de învățare	6
VI. Unitățile de învățare	6
VII. Studiul individual ghidat de profesor	14
VIII. Lucrările practice/de laborator recomandate	15
IX. Sugestii metodologice	16
X. Sugestii de evaluare	17
XI. Resursele necesare pentru atingerea rezultatelor învățării	19
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	20

I. Preliminarii

Cursul de **F.03.O.011 Fiscalitate** face parte din categoria unităților de curs fundamentale în pregătirea specialiștilor la programul de formare profesională **0416.1 Achiziții publice și private**.

Totodată, este important ca fiecare cetățean contribuabil să cunoască principiile fiscalității pentru a-și îndeplini obligațiile față de stat, a administra corect veniturile și cheltuielile, a beneficia de deduceri și facilități fiscale, a lua decizii financiare informate și a evita sancțiunile legale.

Unitatea de curs Fiscalitate face parte din cursurile de bază pentru elevii de la specialitatea 0416.1 Achiziții publice și private, în regim cu frecvență.

Conform planului de învățământ, unitatea de curs este studiată în semestrul 3, pe durata a 90 de ore (45 de ore contact direct și 45 de ore de studiu individual), echivalentul a 3 credite transferabile.

Studierea fiscalității este deosebit de importantă pentru progresul economic și social al unei țări. În esență, aceasta analizează modul în care sunt colectate și cheltuite resursele financiare publice, influențând direct viața fiecărui cetățean. În plus, cursul dezvoltă capacitatea de a înțelege sistemul fiscal, contribuind la buna funcționare a economiei și a administrației publice.

Obiectivul principal al disciplinei este formarea viitorilor profesioniști care să poată planifica și gestiona activitățile economice ale unei întreprinderi, să înțeleagă mecanismele fiscale și să aplice corect legislația fiscală în practică.

Cursul este teoretic, dar include și aplicații practice din domeniul impozitării. Se analizează conceptele de bază privind impozitele, funcțiile și principiile acestora, metodele de impunere, dar și aspecte privind calculul și achitarea obligațiilor fiscale, în conformitate cu legislația actuală a Republicii Moldova și în contextul integrării europene.

La elaborarea curriculumului s-au avut în vedere actele legislative în vigoare, tendințele de dezvoltare ale sistemului fiscal și politicile economice, cu posibilitatea de completare și actualizare permanentă.

Curriculumul cuprinde 5 capitole principale: Bazele fiscalității; Impozite și taxe generale de stat; Impozite și taxe locale; Impozite sociale; Regimuri fiscale speciale.

Fiecare capitol include teme variate, teorie și aplicații practice.

Pentru a consolida caracterul aplicativ, se recomandă realizarea de exerciții practice, completarea de formulare fiscale, analiza legislației fiscale și studii de caz. De asemenea, se va pune accent pe actualizarea legislației moldovenești în raport cu cea a Uniunii Europene.

Această unitate de curs este obligatorie pentru începerea procesului de instruire în domeniul fiscalității referitoare la ajustarea legislației fiscale a Republicii Moldova la cea din spațiul economic european.

Unitățile de curs ce necesită a fi studiate până la demararea procesului de instruire la modulul *Fiscalitate*:

F.01.O.008 Microeconomie;

F.02.O.009 Macroeconomie;

F.02.O.010 Bazele achizițiilor.

II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs *Fiscalitate* are un rol esențial în formarea specialistului din domeniul de formare profesională. Studiarea Fiscalității este deosebit de utilă pentru viitorii specialiști, oferindu-le instrumente necesare pentru a înțelege și gestiona corect obligațiile fiscale ale diverselor activități economice. Într-un mediu financiar complex și reglementat, cunoașterea legislației fiscale devine esențială pentru luarea deciziilor corecte și pentru asigurarea conformității cu normele legale. Majoritatea unităților de curs de profil economic au la bază conținuturi specifice domeniului fiscalității. Specialistul competent trebuie să posede abilități de calculare și achitare corectă a impozitelor și taxelor în conformitate cu prevederile legislației fiscale. La fel și statutul de contribuabil în orice domeniu impune necesitatea de a cunoaște prevederile legale privind obligațiile sale fiscale.

Reieșind din prevederile Standardului de pregătire profesională la specialitatea 0416.1 *Achiziții publice și private*, **competențele profesionale** ce urmează a fi dezvoltate sunt:

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru studierea următoarelor module:

- F.04.O.015 Bazele contabilității;
- F.07.O.016 Corespondența economică;
- F.08.O.018 Analiza economico-financiară;
- S.06.O.012 Tehnici în achiziție;
- S.08.O.025 Finanțe și credit.

Susținerea examenului de calificare sau a lucrării de diplomă.

III. Competențele profesionale și rezultatele învățării

Competențele profesionale specifice modului:

- CS1. Caracterizarea structurii sistemului fiscal național și identificarea tipurilor principale de impozite și taxe;
- CS2. Aplicarea terminologiei specializate din domeniul fiscal în contexte variate;
- CS3. Înțelegerea și implementarea normelor legale fiscale pentru determinarea obligațiilor fiscale;
- CS4. Determinarea obligațiilor fiscale ale contribuabililor pentru diferite tipuri de impozite și taxe;
- CS5. Completarea adecvată a formularelor fiscale și a documentelor de raportare către instituțiile fiscale;
- CS6. Evaluarea impactului obligațiilor fiscale asupra activității economice a persoanelor fizice și juridice;
- CS7. Reducerea sarcinii fiscale prin aplicarea facilităților și deducerilor prevăzute de lege.

La finele studierii disciplinei elevii vor fi capabili /putea să:

- R1. explice noțiunile de bază și principiile fundamentale ale sistemului fiscal;
- R2. implementeze legislația fiscală în vigoare și regulamentele juridice specifice domeniului de activitate profesională;
- R3. adapteze cunoștințele fiscale în funcție de modificările legislative pentru a asigura conformitatea activităților economice;
- R4. ajusteze cunoștințele fiscale în funcție de schimbările legislative pentru menținerea conformității activităților economice;
- R5. determine în mod corespunzător obligațiile fiscale ale contribuabililor (persoane fizice și juridice), respectând prevederile legale;
- R6. demonstreze o conduită etică, responsabilă și conformă cu obligațiile fiscale și activitățile profesionale

IV. Administrarea unității de curs

Semestrul	Numărul de ore				Forma de evaluare	Numărul de credite
	Total ore	Contact direct		Studiu individual		
		Teorie	Practică/Laborator			
VII	90	30	15	45	Examen	3

V. Repartizarea orientativă a orelor pe unitățile de învățare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total ore	Contact direct		Studiu individual
			Teorie	Practică/Laborator	
1.	Aspectele fundamentale ale fiscalității	14	6	4	4
1.1.	Conținutul social-economic al impozitelor	6	2	-	4
1.2.	Sistemul fiscal	4	2	2	-
1.3.	Procedura fiscală	4	2	2	-
2.	Impozite și taxe generale de stat:	38	14	7	17
2.1.	Impozitul pe venit	12	4	2	6
2.2.	Taxa pe Valoarea Adăugată	10	4	2	4
2.3.	Accize	8	2	1	5
2.4.	Taxe rutiere	4	2	1	1
2.5.	Taxele vamale. Alte impozite și taxe generale de stat.	4	2	1	1
3.	Impozite și taxe locale:	22	6	2	14
3.1.	Impozitul pe bunurile imobiliare	10	2	1	7
3.2.	Taxele locale	8	2	1	5
3.3.	Taxele pentru resursele naturale	4	2	1	2
4.	Impozite sociale	8	2	1	5
5.	Regimuri fiscale speciale	8	2	1	5
	Total	90	30	15	45

VI. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Activități de învățare recomandate
1. Aspectele fundamentale ale fiscalității		
UC1. Definirea conceptelor fundamentale ale fiscalității și a termenilor fiscali.	1.1. Conținutul social-economic al impozitelor 1. Evoluția istorică a impozitelor. 2. Noțiunea, rolul și funcțiile impozitelor. 3. Elementele impozitelor. 4. Principiile moderne și clasice ale impunerii. 5. Criterii de clasificare a impozitelor.	A1. Analiza textelor specializate - Citirea atentă și interpretarea documentelor legislative sau a fragmentelor de legi care reglementează aspectele fiscale și sociale ale contribuabililor, urmată de dezbateri pe tema acestora. A2. Analiza de situații practice - Examinarea unor cazuri reale și specifice care demonstrează modul în care sistemul fiscal afectează

	6. Caracteristica impozitelor directe și indirecte. 7. Impactul social și economic al impozitelor.	veniturile, cheltuielile de consum și deciziile de investiții ale contribuabililor. A3. Discuții în echipă - Organizarea de dezbateri structurate pe tema "Impozitele reprezintă un mecanism de redistribuire socială sau doar o sarcină economică?" A4. Reprezentări grafice - Construirea unei diagrame Venn pentru a ilustra relațiile și diferențele dintre taxele directe și cele indirecte. A5. Redactarea unui eseu scurt - Elaborarea unei lucrări pe tema "Impactul fiscalității în societatea contemporană" A6. Exerciții practice de calcul - Rezolvarea unor probleme concrete de calculare a impozitelor și analiza efectelor acestora asupra veniturilor disponibile ale contribuabililor. A7. Prezentări interactive - Expuneri orale sau prin postere despre rolul și funcțiile sistemului fiscal. A8. Rezolvarea de exerciții - Aplicarea practică prin rezolvarea unui set de probleme fiscale.
UC2. Analiza structurii sistemului fiscal național și a autorităților fiscale competente.	1.2. Sistemul fiscal 1. Evoluția serviciului fiscal autohton. 2. Legislația fiscală. 3. Sistemul de impozite și taxe. 4. Administrarea fiscală și organele de administrare fiscală. 5. Funcțiile și atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat și a Direcțiilor de Deservire Fiscală. Armonizarea politicii fiscale a Republicii Moldova în contextul aderării la Uniunea Europeană	A1. Elaborarea unei diagrame conceptuale - Crearea unei reprezentări vizuale care să ilustreze organizarea sistemului fiscal național, incluzând categoriile de impozite, modalitățile de percepere și instituțiile responsabile cu administrarea acestora. A2. Activitate de corelație - Stabilirea conexiunilor între diferitele categorii de impozite și organele administrative competente care se ocupă de gestionarea lor. A3. Investigație documentară - Studiul detaliat al rolului și atribuțiilor Serviciului Fiscal de Stat și ale altor entități fiscale teritoriale prin consultarea resurselor oficiale disponibile.

		A4. Recrearea interacțiunii contribuabil-fisc - Demonstrarea practică a modului în care se desfășoară comunicarea între cetățeni și autoritățile fiscale, exemplificând prin procese ca înregistrarea fiscală, solicitarea de informații și completarea declarațiilor. A5. Studiu comparativ - Examinarea particularităților de funcționare a sistemului fiscal dintr-o anumită țară prin compararea cu sistemul fiscal din Republica Moldova, evidențiind asemănările și diferențele.
UC3. Aplicarea procedurii fiscale în contextul îndeplinirii obligațiilor fiscale.	1.3. Procedura fiscală 1. Noțiunea de impunere. Conținut, etape și acte prealabile. 2. Constatarea și evaluarea obiectului impozabil: formele evaluării directe a obiectului impozabil și formele evaluării indirecte a obiectului impozabil. 3. Determinarea cuantumului impozitelor. 3.1. Impunerea în cote fixe. 3.2. Impunerea în cote procentuale.	A1. Realizarea unei scheme logice: Structurarea grafică a sistemului fiscal național (tipuri de impozite, niveluri de colectare, autorități implicate). A2. Corelarea fiecărui tip de impozit cu autoritatea competentă care îl administrează. A3. Simulare a relației dintre contribuabil și autoritatea fiscală (de exemplu: înregistrare fiscală, solicitare de informații, depunerea unei declarații). A4. Studiu de caz: Analiza modului de funcționare a sistemului fiscal într-o anumită țară comparativ cu Republica Moldova. A5. Mini-proiect: Realizarea unui poster sau a unei prezentări PowerPoint despre „Structura și funcționarea sistemului fiscal în Republica Moldova în contextul aderării la Uniunea Europeană”.
2. Impozite și taxe generale de stat		
UC4. Utilizarea prevederilor legale privind calcularea, declararea și plata impozitului pe venit pentru diferite categorii de contribuabili.	2.1. Impozitul pe venit 1. Esența, evoluția și particularitățile actuale privind impozitul pe venit. 2. Elementele impozitului pe venit. 3. Scutiri acordate persoanelor fizice la impozitul pe venit. 4. Calcularea și achitarea impozitului pe venit de către persoanele fizice.	A1. Lectură ghidată: Descrierea elementelor impozitului pe venit, identificarea tipurilor de venituri impozabile și neimpozabile, conform Titlului II al Codului Fiscal. A2. Realizarea unui tabel: Aplicarea corectă a cotelor de impozitare și a scutirilor/deducerilor prevăzute de legislație.

	5. Deduceri aferente activității de întreprinzător. 6. Modul de calculare și achitare a impozitului pe venit a persoanelor juridice. 7. Reținerea impozitului pe venit la sursa de plată. 8. Declararea veniturilor.	A3. Exercițiu practic: Calculul impozitului pe venit datorat în funcție de sursa și natura venitului. A4. Rezolvarea de probleme aplicative: Completarea declarațiilor de impozit pe venit, adaptarea calculelor și a procedurilor la modificări legislative recente. A5. Mini-proiect: Propunerea de soluții legale de optimizare fiscală a veniturilor, în favoarea contribuabilului sau a angajatorului, formarea unei atitudini responsabile în ceea ce privește raportarea veniturilor și plata impozitelor.
UC5. Utilizarea corectă a normelor legale pentru determinarea, notificarea și plata TVA în conformitate cu dispozițiile fiscale curente.	2.2. Taxa pe Valoarea Adăugată 1. Noțiuni și elemente privind TVA. 2. Livrări scutite de TVA. 3. Înregistrarea subiectului impozabil cu TVA. 4. Determinarea obiectului, calcularea obligației fiscale. 5. Factura fiscală. 6. Prezentarea declarației fiscale cu privire la TVA. 7. Administrarea TVA.	A1. Analiza legislației: Studierea articolelor relevante din Titlul III al Codului Fiscal privind TVA și discutarea principalelor prevederi. A2. Realizarea unui exercițiu practic: Calcularea TVA aferente vânzărilor și achizițiilor pentru o firmă fictivă. A3. Studiu de caz: Analizarea modului de calculare a TVA colectată, TVA deductibilă, TVA spre plată la buget, TVA spre restituire, TVA aferentă trecerii în cont. A4. Dezbateri: Care este impactul TVA asupra consumatorilor și asupra mediului de afaceri? A5. Simulare: Prezentarea unei declarații cu privire la TVA în baza datelor inițiale propuse. A6. Test de autoevaluare: Întrebări grilă și exerciții de tip adevărat/fals despre obligațiile privind TVA.
UC6. Aplicarea reglementărilor fiscale privind calcularea, declararea și plata accizelor pentru produse și serviciile supuse impozitării	2.3. Accize 1. Elementele accizelor. 2. Înregistrarea subiecților impozabili cu accize. 3. Modul de calculare și termenele de achitare a accizelor. Restituirea accizelor. 4. Înlesniri la plata accizelor. 5. Declararea și administrarea accizelor.	A1. Studiu de documente: Analizarea prevederilor Titlului IV din Codul Fiscal referitoare la produsele supuse accizelor. A2. Aplicație practică: Determinarea accizelor datorate pentru diverse produse (alcool, tutun, produse energetice) folosind cotele oficiale. A3. Simulare: Întocmirea unei declarații privind obligațiile la plata accizelor.

		A4. Studiu de caz: Analiza unui exemplu concret de plată a accizelor pentru un import de produse accizabile. A5. Graficul T: impactul pozitiv sau negativ al accizelor asupra prețurilor și comportamentului consumatorilor. A6. Clasificarea produselor accizabile pe baza unor exemple oferite.
UC7. Aplicarea reglementărilor legale privind calcularea, achitarea și evidențierea taxelor rutiere pentru diferite categorii de vehicule	2.4. Taxe rutiere 1. Taxa pentru folosirea drumurilor de către posesorii de autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova. 2. Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către posesorii de autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta). 3. Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise. 4. Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj. 5. Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare. 6. Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere și a obiectivelor comercial-economice.	A1. Prezentare interactivă: Explicarea conceptului de taxe rutiere și a scopului lor în finanțarea infrastructurii. A2. Analiza legislației: Studiarea reglementărilor Titlului IX al Codului Fiscal privind taxele rutiere. A3. Exercițiu aplicativ: Determinarea costurilor anuale ale taxelor rutiere pentru diferite tipuri de vehicule. A4. Studiu de caz: Analiza obligațiilor fiscale pentru o firmă de transport care operează pe teritoriul național și internațional. A5. Simulare: Completarea unei cereri de achiziție a vinietei pentru un autovehicul personal. A6. Dezbateri: Sunt taxele rutiere un instrument eficient pentru întreținerea infrastructurii?

UC8. Aplicarea practică a cadrului legal privind calcularea, declararea și plata taxelor vamale și a altor impozite și taxe generale de stat.	2.5. Taxe vamale. Alte impozite și taxe generale de stat 1. Modul de calculare și achitare a taxelor vamale și a taxelor pentru procedura vamală. 2. Determinarea valorii în vamă a mărfurilor. Facilități tarifare. 3. Impozitul privat. 4. Taxele de stat. 5. Impozitul pe avere.	A1. Studiu de documente: Analizarea reglementărilor privind stabilirea și plata taxelor vamale și a altor impozite de stat. A2. Exercițiu practic: Calcularea taxelor vamale pentru diferite categorii de bunuri importate. A3. Studii de caz: Determinarea obligațiilor fiscale într-un exemplu de tranzacție internațională. A4. Discuție ghidată: Analizarea rolului taxelor generale de stat în finanțarea bugetului public național. A5. Dezbateri: Impactul politicilor vamale asupra comerțului internațional și asupra economiei interne. A6. Test de autoevaluare: Întrebări grilă despre tipurile de taxe și impozite generale aplicabile în Republica Moldova.
3. Impozite și taxe locale		
UC9. Aplicarea prevederilor legale privind calcularea, declararea și plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru diferite categorii de contribuabili	3.1. Impozitul pe bunurile imobiliare 1. Subiecții și obiectele impunerii și baza impozabilă a bunurilor imobiliare. 2. Evaluarea și reevaluarea bunurilor imobiliare în scopul impozitării. 3. Cotele, modul de calculare și termenele de achitare a impozitului pe bunurile imobiliare a persoanelor fizice. 4. Particularitățile calculării impozitului pe bunurile imobiliare a persoanelor fizice.	A1. Prezentare teoretică: Explicarea conceptului de impozit pe bunurile imobiliare și a principiilor de calculare. A2. Analiza legislației: Studiarea prevederilor legale a Titlului VI al Codului Fiscal referitoare la impozitarea bunurilor imobiliare. A3. Aplicație practică: Calcularea impozitului pe clădiri și terenuri pentru persoane fizice și juridice pe baza unor date. A4. Studiu de caz: Analizarea obligațiilor fiscale pentru un proprietar care deține mai multe tipuri de bunuri imobiliare. A5. Simulare: completare a dării de seamă fiscale pentru bunurile imobiliare. A6. Dezbateri: Impactul impozitării proprietăților asupra bugetelor locale și comportamentului contribuabililor. A7. Realizarea unui tabel: Sistematizarea cotelor concrete a impozitului pe bunurile imobiliare în 3 localități.

UC10. Aplicarea reglementărilor fiscale privind calcularea, declararea și achitarea taxelor locale în conformitate cu legislația în vigoare.	3.2. Taxele locale 1. Taxa pentru amenajarea teritoriului. 2. Taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale. 3. Taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei). 4. Taxa de aplicare a simbolicii locale. 5. Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii. 6. Taxa de piață. 7. Taxa pentru cazare. 8. Taxa balneară. 9. Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor). 10. Taxa pentru parcare. 11. Taxa pentru parcaj. 12. Taxa pentru salubritate. 13. Taxa pentru dispozitivele publicitare.	A1. Prezentare interactivă: Explicarea conceptului de taxe locale și a rolului acestora în bugetele administrațiilor publice. A2. Analiza legislației: Studierea Titlului VII al Codului Fiscal și a deciziilor Autorităților Publice Locale privind stabilirea și colectarea taxelor locale. A3. Exercițiu aplicativ: Identificarea principalelor tipuri de taxe locale și condițiile de aplicare pentru o entitate economică concretă din localitatea „X”. A4. Calcul practic: Determinarea cuantumului taxelor locale datorate pentru diverse activități economice sau situații personale. A5. Simulare: Întocmirea unei dări de seamă pentru plata taxelor locale în cadrul unei primării. A6. Dezbateri: Impactul taxelor locale asupra dezvoltării comunităților și asupra comportamentului contribuabililor. A7. Realizarea unui afiș informativ: Crearea unui material vizual pentru informarea cetățenilor despre principalele taxe locale și termenele de plată. A8. Test de autoevaluare: Verificarea cunoștințelor despre tipurile de taxe locale și procedurile de achitare.
UC11. Aplicarea prevederilor legale privind calcularea, declararea și plata taxelor aferente utilizării resurselor naturale.	3.3. Taxele pentru resursele naturale 1. Taxa pentru apă. 2. Taxa pentru extragerea mineralelor utile. 3. Taxa pentru folosirea subsolului.	A1. Prezentare teoretică: Definirea taxelor pentru utilizarea resurselor naturale și explicarea scopului lor economic și ecologic. A2. Analiza cadrului legislativ: Studierea Titlului VIII al Codului Fiscal și a reglementărilor privind taxele pentru resurse naturale. A3. Exercițiu practic: Calcularea taxelor pentru utilizarea diferitelor tipuri de resurse naturale, pe baza unor situații date. A4. Studiu de caz: Evaluarea obligațiilor fiscale ale unei companii care exploatează resurse naturale.

		A5. Simulare: Completarea unei dări de seamă privind plata taxelor pentru resursele naturale. A6. Dezbateri: Impactul fiscalității asupra protecției mediului și gestionării durabile a resurselor. A7. Test de recapitulare: Întrebări grilă și exerciții despre condițiile de impozitare și declarare a taxelor pe resurse naturale.
4. Impozite sociale		
UC12. Aplicarea prevederilor legale privind calcularea, declararea și plata impozitelor sociale pentru diferite categorii de contribuabili.	1. Asigurările sociale de stat. 2. Calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii. 3. Tipurile drepturilor și veniturilor din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii. 4. Sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală. 5. Modul de calculare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Polița de asigurare medicală.	A1. Definirea impozitelor sociale și explicarea rolului lor în sistemele de protecție socială. A2. Analiza legislației: Studierea normelor legale privind contribuțiile la asigurările sociale și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală. A3. Aplicație practică: Calcularea contribuțiilor sociale datorate de angajat și angajator, în funcție de salariu. A4. Simulare: Întocmirea dărilor de seamă fiscale pentru declararea contribuțiilor sociale și medicale. A5. Dezbateri: Importanța plății impozitelor sociale pentru sustenabilitatea sistemelor de pensii și sănătate. A6. Crearea unui tabel comparativ: Compararea cotelor de contribuții sociale pentru diferite categorii de contribuabili. A7. Exercițiu de identificare: Asociază tipurile de contribuții sociale cu beneficiile acordate beneficiarilor (ex: pensie, indemnizație de șomaj). A8. Test de autoevaluare: Chestionar scurt privind termenele de declarare și plată a impozitelor sociale.
5. Regimuri fiscale speciale		
UC13. Compararea diferitelor regimuri fiscale aplicabile și alegerea celui mai avantajos din punct de vedere legal.	1. Fiscalitatea companiilor de asigurare. 2. Specificul impozitării zonelor economice libere. 3. Patenta de întreprinzător. 4. Impozitarea parcurilor IT. 5. Întreprinzătorii individuali.	A1. Prezentare teoretică: Explicarea conceptului de regim fiscal special și exemple de aplicare (ex: regimul microîntreprinderilor, regimul TVA la încasare).

	6. Alte categorii de contribuabili. 7. Specificul impozitării IMM.	A2. Analiza cadrului legal: Studierea condițiilor de aplicare a principalelor regimuri fiscale speciale. A3. Exercițiu practic: Stabilirea eligibilității unei întreprinderi pentru aplicarea unui regim fiscal special. A4. Studiu de caz: Compararea obligațiilor fiscale în regimul normal și în regimurile speciale pentru o firmă ipotetică. A5. Simulare: Completarea documentelor fiscale aferente aplicării unui regim fiscal special. A6. Discuție ghidată: Avantajele și dezavantajele utilizării regimurilor fiscale speciale pentru întreprinderi mici și mijlocii. A7. Crearea unui ghid: Realizarea unui material de informare privind impozitarea IMM. A8. Dezbateri: Impactul regimurilor fiscale speciale asupra dezvoltării antreprenoriatului. A9. Test de verificare: Întrebări grilă despre caracteristicile principale ale regimurilor fiscale speciale.

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
Rezultatul învățării 1. Elevii vor putea să explice conceptele fundamentale și principiile de bază ale sistemului fiscal.			
1. Conținutul social-economic al impozitelor. 2. Sistemul fiscal.	Studiu de caz: Evoluția istorică și particularitățile actuale ale impozitelor. Diagrama conceptuală: Structura sistemului fiscal.	Prezentarea publică a studiului. Prezentarea diagramei.	4
Rezultatul învățării 2. Elevii vor să aplice legislația fiscală actuală și principalele reglementări legale specifice domeniului de activitate în îndeplinirea sarcinilor profesionale.			
Impozitul pe venit.	Simulare: Completarea - CERERII ANGAJATULUI privind acordarea scutirilor la	Prezentarea documentelor completate. Încărcarea produsului pe platforma Google Classroom.	9

	impozitul pe venit reținut din salariu; - FIȘEI PERSONALE de evidență a veniturilor sub formă de salariu și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului.		
Rezultatul învățării 3. Elevii vor fi capabili să aplice cunoștințele fiscale în concordanță cu schimbările legislative, astfel încât să asigure respectarea cerințelor legale în desfășurarea activităților economice.			
Accize.	Referat la tema Accize în UE.	Prezentarea publică a studiului.	4
Rezultatul învățării 4. Elevii vor putea să calculeze corect obligațiile fiscale a contribuabilului persoană fizică/persoană juridică, aplicând prevederile legislației fiscale.			
Taxa pe Valoarea Adăugată.	Exercițiu de completare a: - Facturii fiscale; - Declarației cu privire la TVA.	Prezentarea documentelor completate. Încărcarea produsului pe platforma Google Classroom.	6
Impozitul pe bunurile imobiliare.	Studiu de caz. Impozitul pe bunurile imobiliare în localitatea mea.	Prezentarea publică a studiului.	6
Rezultatul învățării 5. Elevii vor putea să întocmească documente și rapoarte fiscale corecte și conforme cu termenele legale de depunere.			
Taxele locale.	Studiu de caz. Taxele locale în localitatea mea. Completarea formularului dării de seamă TL 13.	Prezentarea studiului de caz, formularului completat. Apelarea la exemple practice. Încărcarea produsului pe platforma Google Classroom.	6
Rezultatul învățării 6. Elevii vor putea să manifeste o atitudine etică, responsabilă și conformă în raport cu obligațiile fiscale și activitățile profesionale.			
Impozite sociale.	Studiu de caz. Rolul și necesitatea impozitelor sociale pentru societate și pentru contribuabili.	Prezentarea publică a studiului.	5
Regimuri fiscale speciale.	Referat: Specificul impozitării ÎMM din Republica Moldova.	Prezentarea publică a studiului.	5

VIII. Lucrările practice/de laborator recomandate

Lucrările practice se vor realiza în cadrul orelor de contact direct, unde elevii vor elabora un portofoliu ce va include formularele de dări de seamă fiscale. Portofoliul la fiscalitate va conține următoarele elemente obligatorii:

1. CEREREA angajatului privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu;

2. FIȘA PERSONALĂ de evidență a veniturilor sub formă de salariu și a altor plăți efectuate de către patron în folosul angajatului, precum și a impozitului pe venit reținut din aceste plăți;
3. (Forma CET18) Declarația persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală;
4. (Forma TVA12) Declarația privind TVA;
5. Model (Specimen) de factură fiscală;
6. (Forma ACZ09) Declarația privind accizele;
7. (Forma BIJ17) Calculul Impozitului pe bunuri imobiliare;
8. (Forma TRN 21 Darea de seamă la taxele pentru resurse naturale;
9. (Forma TL 13) Darea de seamă pe taxele locale;
10. (Formularul IPC 21) Darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate.

În cadrul lecțiilor practice elevii vor rezolva exerciții, studii de caz cu calcularea diverselor categorii de obligații fiscale și vor completa formularele dărilor de seamă aferente acestora. Profesorul poate include sau exclude alte formulare de dări de seamă fiscale relevante.

IX. Sugestii metodologice

Formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor poate fi realizată prin organizarea eficientă a procesului instructiv-educativ. Aceasta vizează în primul rând selectarea adecvată a metodologiei adecvate a metodologiei de instruire și formare.

Tehnologiile didactice aplicate în procesul instructiv-educativ vor fi indicate explicit în proiectele didactice elaborate de fiecare profesor în funcție de nivelul de pregătire și progresul demonstrat atât de grupa de elevi în ansamblu, cât și de fiecare elev în parte.

Setul de metode și tehnologii didactice aplicate de profesor în predarea unității de curs se va axa pe particularitățile unității de curs, pe aspectele motivaționale ale elevului, pe accesibilitatea însușirii cunoștințelor și a formării de atitudini.

În procesul didactic profesorul va utiliza mai multe metode și strategii didactice: exercițiile de spargere a gheții; brainstormingul; proiectul; lectura anticipativă; cvintetul; problematizarea; portofoliul; lucru în grup; lucrul individual; predarea reciprocă; diagrama Venn; dezbaterea; studiul de caz; SINELG; exercițiul etc.

În contextul digitalizării procesului educațional vor fi valorificate instrumentele Google. Studiile individuale pot fi încărcate pe platforme online, inclusiv Google Classroom. La fel va fi activ utilizată pagina web a Serviciului Fiscal de Stat, Legislația fiscală și formularele de dări de seamă fiscale.

Elevul este considerat ca subiect al activității instructiv-educative orientată spre formarea competențelor specifice ce respectă unele exigențe ale învățării durabile, printre care:

- rezolvarea de aplicații practice care să permită, pe de-o parte, exersarea noțiunilor specifice și construirea unor exemple pentru noțiunile însușite, iar pe de altă parte, rezolvarea unor situații problemă;
- crearea de situații-problemă în contextul cărora elevii să participe la exerciții de cunoaștere și de autocunoaștere;
- realizarea unor observații, studii de caz, elaborarea de proiecte și portofolii, individual și în grupuri de lucru;
- utilizarea unor strategii didactice care să permită alternarea formelor de activitate (individuală, în perechi și în grupuri mici);

- utilizarea calculatorului, a tehnologiei informației și comunicației, a resurselor Internet în activitatea didactică în calitate lor de mijloace moderne de instruire;
- folosirea activităților de învățare care să conducă la consolidarea unor deprinderi de ordin cognitiv cum sunt: analiza, sinteza, compararea, clasificarea, estimarea, rezumarea;
- dobândirea competențelor de comunicare adecvată în spațiul social-economic.

Cadrul didactic va stabili coerența dintre competențele specifice disciplinei, activitățile și resursele de învățare, mijloacele și tehnicile de învățare.

X. Sugestii de evaluare

Una dintre etapele importante ale activității instructiv-educative este evaluarea, aceasta fiind necesară pentru a urmări progresul elevilor și pentru a ajusta demersul didactic în funcție de rezultatele obținute.

Rezultatele învățării nu pot fi cunoscute, dar mai ales interpretate, apreciate și explicate, decât în strânsă legătură cu evaluarea activității care le-au produs. Prin evaluare se determină măsura în care au fost formate competențele specifice. Aceasta se va desfășura atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul orelor de studiu individual. Diversitatea metodelor și strategiilor de evaluare ne permite să elaborăm diverse mixuri de evaluare a cunoștințelor, abilităților, atitudinilor elevilor.

Evaluarea curentă/formativă se va realiza prin diverse modalități: gradul de implicare a elevilor în dezbaterile colective, analiza rezultatelor activității elevului, discuția/conversația, prezentarea sarcinilor individuale de activitate etc. Prin evaluarea curentă/formativă, cadrele didactice informează elevul despre nivelul de performanță, îl motivează să se implice în dobândirea competențelor profesionale.

Evaluările tematice vor fi realizate sub formă de teste de evaluare elaborate de către profesor în conformitate cu rigorile metodologice. Acestea pot fi desfășurate în format fizic sau online.

Pentru evaluarea și comunicarea asincronă, elevii vor încărca studiile individuale și sarcinile temelor pentru acasă pe platforma Google Classroom.

Ca instrumente de evaluare pot fi folosite platforme online: Testmoz, Kahoot, Google Forms, LearningApps etc.

În cadrul evaluării curente profesorul se va axa pe utilizarea următoarelor modalități de evaluare: prezentarea sarcinilor date pentru acasă și în clasă, analiza studiilor de caz, problematizarea, testele etc.

Un loc important în procesul de evaluare îi va reveni evaluării studiului individual al elevului, care se va desfășura conform unui grafic stabilit și unei tematici prestabilite prin prezentul curriculum.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor elevilor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Categorii de produse și procese pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor elevilor

Nr. crt.	Produse/sarcini	Criterii/descriptorii de evaluare a produselor/sarcinilor
1	Formulare de documente elaborate. Portofoliul.	Coresponderea termenilor de referință; Coresponderea sarcinilor; Coresponderea standardelor și normativelor în vigoare; Corectitudinea calculelor; Fundamentarea deciziilor;

		Completitudinea setului de documente; Ținuta lingvistică; Respectarea termenilor de elaborare.
2	Studiu de caz.	Corectitudinea interpretării studiului de caz propus; Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; Coresponderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat; Corectitudinea lingvistică a formulărilor; Utilizarea adecvată a terminologiei fiscale; Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz; Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea acesteia; Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului; Originalitatea studiului, a formulării și a realizării; Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz; Respectarea cerințelor de tehnoredactare.
3	Proiect elaborat.	Validitatea proiectului; Gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă; Completitudinea proiectului; Structura proiectului; Acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor; Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate; Creativitatea și gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei; Respectarea cerințelor de tehnoredactare.
4	Exercițiul sau problema rezolvată.	Înțelegerea enunțului exercițiului; Corectitudinea formulării ipotezelor; Corectitudinea raționamentelor; Corectitudinea testării ipotezelor; Corectitudinea strategiei rezolutive; Corectitudinea rezultatelor. Modul de prezentare și interpretare a rezultatelor.
5	Argumentarea.	Coresponderea formulărilor temei; Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespondere cu tezele puse în discuție; Apelarea la propria experiență în argumentarea tezelor puse în discuție; Utilizarea unui limbaj adecvat și bogat, respectarea normelor literare.
6	Referat.	Respectarea termenului de prezentare; Conținut logic, corespunzător, original; Impactul informațional;

		Actualitatea datelor; Sursele bibliografice cercetate; Respectarea cerințelor de tehnoredactare; Formularea concluziilor.
7.	Teste de evaluare cu itemi (format fizic sau online).	Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare; Corespunderea rezolvării propuse cu condițiile indicate în item; Corectitudinea metodei utilizate în rezolvare; Corectitudinea alegerii răspunsului corect (pentru itemii cu alegere multiplă); Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemii cu alegere duală); Stabilirea corectă a perechilor corelate (pentru itemii de tip asociere); Corectitudinea răspunsului setului prestabilit de valori; Corectitudinea răspunsului cerințelor din enunțul itemului (în cazul itemilor cu răspuns deschis).

Forma finală de evaluare la disciplina *Fiscalitate* este examenul. Nota finală se va stabili în proporție de 60% - media notelor curente și 40% - nota de la examen.

XI. Resursele necesare pentru atingerea rezultatelor învățării

Pentru organizarea și desfășurarea procesului de studii la programul de formare profesională *Planificarea și administrarea afacerilor* se utilizează sală de curs dotată conform standardelor descrise mai jos. Spațiile educaționale sunt accesibile și suficiente, adecvate procesului de studii și permit organizarea acestuia creând un mediu de învățare suportiv.

Standardul de dotare a sălii de curs:

Suprafața totală a sălii de curs – circa 60 m²;

Suprafața pentru un elev – 2 m²;

Numărul locurilor – poate varia între 25-30.

Nr. crt.	Denumirea	Cantitatea per elev	Cantitatea per sală de curs
a) Mobilier			
1.	Mese pentru elevi	1	15-16 (în funcție de numărul elevilor)
2.	Scaune	1	25-30 (în funcție de numărul elevilor)
3.	Masă pentru profesor/pupitru	-	1
4.	Tablă școlară	-	1
b) Instrumente și dispozitive			
5.	Laptop cu conexiune la Internet sau Wi-Fi	-	1
6.	Proiector multimedia/televizor smart/tablă interactivă	-	1
7.	Gadgeturi folosite în scopuri educaționale	1	-

XII. Resurse didactice recomandate elevilor

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată resursa
I. Acte normative		
1.	Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997. Publicat: MO nr.62 art.522 cu modificările și completările ulterioare	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146721&lang=ro#
2.	Legea bugetului de stat pentru anul curent	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146467&lang=ro
3.	Legea Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat pentru anul curent	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146462&lang=ro
4.	Legea Fondului Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală pentru anul curent	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146464&lang=ro
5.	Legea cu privire la tariful vamal	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=118616&lang=ro
6.	Codul Vamal al Republicii Moldova	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137957&lang=ro
II. Lucrări științifice		
1.	ARMEANIC, Alexandru. <i>Dubla impunere fiscală internațională: Monografie</i> . Pro Universitaria, București, 2024	Biblioteca
2.	BERGHE, Nadejda. <i>Fiscalitate: Aplicații practice</i> . Departamentul Finanțe și Asigurări. Chișinău: ASEM, 2021	
3.	BERGHE, Nadejda. <i>Fiscalitate și administrare fiscală: Suport de curs</i> . ASEM, Facultatea Finanțe, Chișinău: Editura ASEM, 2021	
4.	BOȘCANEANU, Nadejda. <i>Fiscalitate (suport de curs) pentru elevii CNC, anul IV, specialitatea "Contabilitate"</i> . Colegiul Național de Comerț al ASEM, Chișinău, 2012	
5.	CARLESCU, Neculai. <i>Evaziunea fiscală. Comentarii și exemple practice</i> . Editura C.H. Beck, 2015	
6.	COBZARI, Ludmila. <i>Administrarea fiscală: Curs universitar</i> . ASEM, Chișinău 2007	
7.	HÎNCU, Rodica. <i>Metode și tehnici fiscale: Curs universitar</i> , Dep.Ed.Poligr. al ASEM., 2005	
8.	LAZĂR, Ioan. <i>Măsurile financiar-fiscale și politica Uniunii Europene în domeniul ajutoarelor de stat</i> . București: Hamangiu, 2018	

9.	MAXIM, Ion. <i>Tehnici de impunere și control fiscal: Suport de curs</i> . Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, Iași: PIM, 2022	
10.	NICOLAESCU, Eugen. <i>Fiscalitate comparată</i> . București: PRO Universitaria, 2012	
11.	PLĂMĂDEALĂ, Claudia. <i>Curs rezumativ de lecții la Fiscalitate</i> . Copyright CFBC, 2023	
12.	PORCESCU, Marcel. <i>Discrepanța fiscală în Republica Moldova</i> , Simpozionul științific al tinerilor cercetători. Ediția a 13-a, Chișinău, 2015	
13.	RĂDUREAN, Elena. <i>Fiscalitatea brută, fiscalitatea netă. Studiu de caz: România și Republica Moldova</i> . Editura Academiei Române, București 2013	https://www.econbiz.de/Record/fiscalitatea-brut%C4%83-fiscalitatea-net%C4%83-studiu-de-caz-romania-%C5%9Fi-republica-moldova-p%C4%83durean-elena/10010434890
14.	SECRIERU, A., și alții. <i>Impozitele și taxele locale: Ghidul autorităților publice locale</i> . Progr. Comun de Dezvoltare Locală Integrală (PCDLI), Progr. Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitatea Femeilor (UN Women), Chișinău: S. n., 2016	Biblioteca
15.	SECRIERU, A. <i>Finanțe publice</i> , Chișinău 2004	
16.	STRATULAT, Oleg. <i>Impozitele directe</i> , Chișinău: Evrica 2004	
17.	ȘARCOV, Petru. <i>Impozitarea și fiscalitatea pentru micul business din Republica Moldova</i> , Chișinău 2015	
18.	TEODORESCU, Mihaela. <i>Fiscalitatea în România</i> . Editura Pro Universitaria, București, 2017	https://www.ujmag.ro/economie/finante/fiscalitatea-in-romania?srsId=AfmBOooSfGyoF1bPi yL2gNLmnCttbU1PVZAAX_Aq5ZOvLPV-9ZI9X4Dv
19.	VĂCĂREL, Iulian ș.a. <i>Finanțe publice</i> . București, 1999	Biblioteca
III. Alte surse de informații		
1.	GOLBAN, Olga. <i>Completarea notelor de informare privind veniturile achitate și impozitul pe venit reținut pentru anul 2015 / Olga Golban, Veronica Vragaleva // Contabilitate și audit : revistă practico-științifică pentru contabili, manageri, funcționari fiscali, auditori =Bukhgalterskiy uchet i audit. - 2015. - Nr. 12. - P. 8-13</i>	Biblioteca
3.	Manualul privind deservirea contribuabililor Serviciul Fiscal de Stat, 13.10.2022	https://sfs.md/ro/document/manualul-privind-deservirea-contribuabililor

4.	Ghidul contribuabilului începător, 24.03.2022	https://sfs.md/ro/document/ghidul-contribuabilului-incepator-aspecte-fiscale
5.	Ghidul utilizatorului e-factura, 2022	https://sfs.md/ro/document/ghidul-utilizatorului-si-e-factura
6.	Ghidul privind achitarea impozitelor și taxelor prin intermediul serviciului MPay și serviciului electronic „Achitarea on-line a impozitelor și taxelor de către persoanele fizice cetățeni”, 22.06.2021	https://sfs.md/ro/document/ghidul-privind-achitarea-impozitelor-si-taxelor-prin-intermediul-serviciului-mpay-si-serviciului-electronic-achitarea-on-line-a-impozitelor-si-taxelor-de-catre-persoanele-fizice-cetateni
7.	Carta contribuabilului	https://sfs.md/ro/document/carta-contribuabilului
8.	Ghid de achitare a impozitului pe venit	https://sfs.md/ro/document/ghid-achitarea-impozitului-pe-venit
9.	Aspecte privind achitarea impozitului pe bunurile imobiliare și/sau funciar, 02.06.2022	https://sfs.md/ro/document/aspecte-generale-privind-impozitul-pe-bunurile-imobiliare-sisau-impozitul-funciar
10.	Manualul privind deservirea contribuabililor, 13.10.2022	https://sfs.md/ro/document/manualul-privind-deservirea-contribuabililor